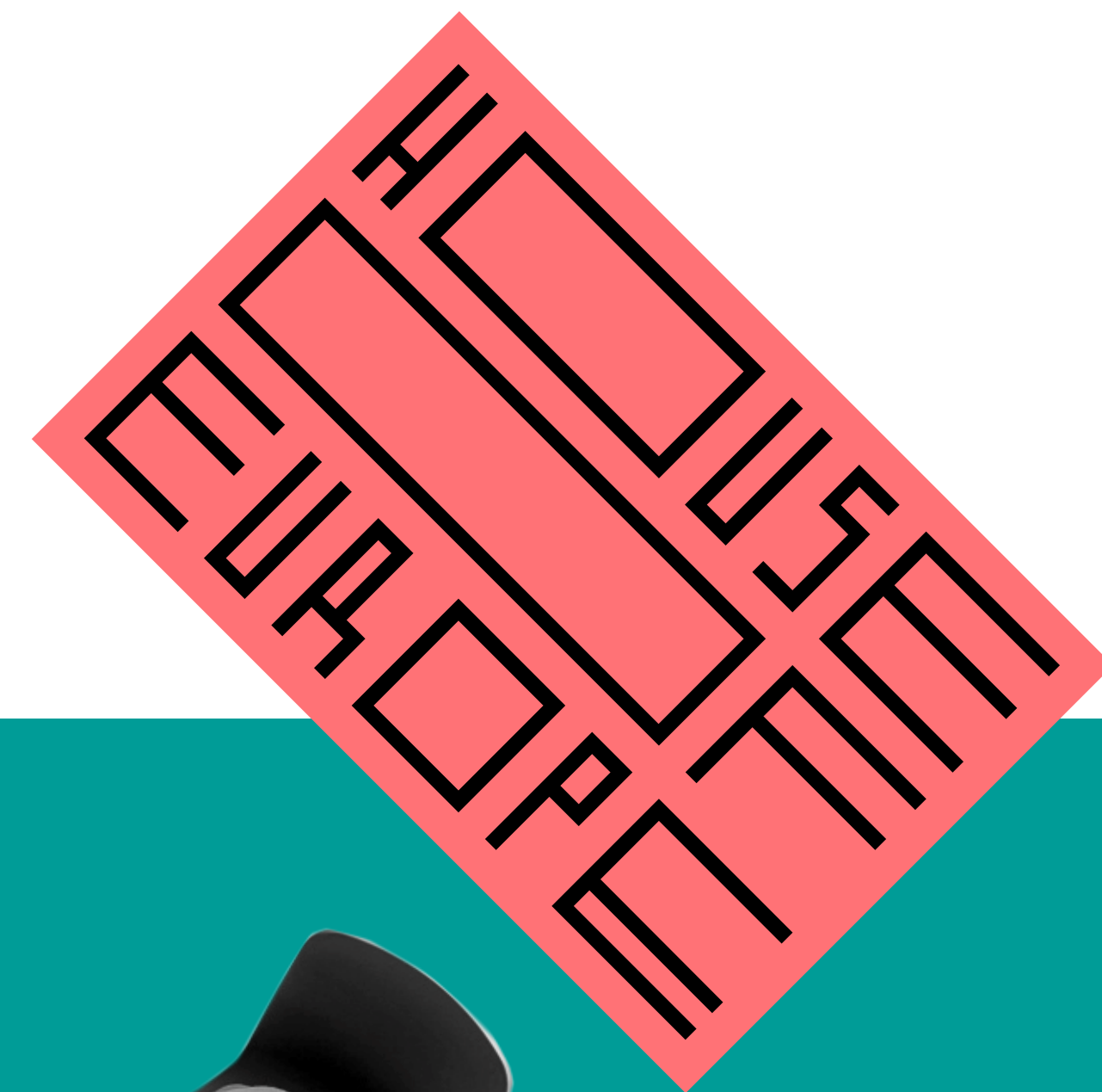

DIGITAL LAB

для менеджерів
креативних хабів

Огляд 2020-2022

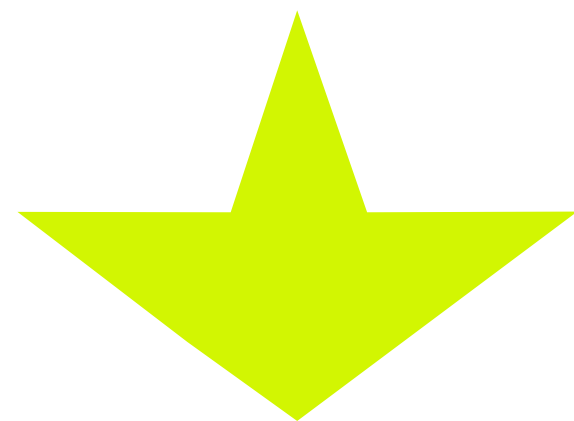
Digital Lab - це онлайн програма для менеджерів креативних хабів в Україні, що тривала впродовж 2020–2022 років. За цей період у програмі навчалися понад 60 менеджерів креативних хабів з усіх куточків України. Гостями та експертами лабораторії були менеджери із близько 10 креативних хабів Європи.

Учасники та учасниці представляли хаби найрізноманітнішого штибу - коворкінги, креативні простори, культурні центри, об'єкти культурної та індустріальної спадщини, мейкерспейси, будинки культури, еко-поселення, молодіжні простори та мережі.

Проте усіх їх об'єднувало одне і те ж - робота на перетині секторів, формування спільноти довкола своїх ідей і запал до підживлення творчих ініціатив у своєму регіоні.

У цьому дослідженні - короткий огляд про креативні хаби в Україні станом на лютий 2022 року. У 2020–2021 році хаби маневрували між викликів пов'язаних із ковідом, а в часі війни взяли на себе соціальну місію, і там, де це можливо - перетворилися у волонтерські та гуманітарні штаби.

Тим часом Європейська Мережа Креативних Хабів створила базу даних хабів ЄС, де українські колеги можуть працювати, відновлюватися і планувати свою роботу для та після перемоги.

Креативні хаби в ЄС

Креативні хаби - це організації, які використовують свій простір чи інфраструктуру для мережування, розвитку організацій та бізнесів у сфері культури та креативних індустрій.¹

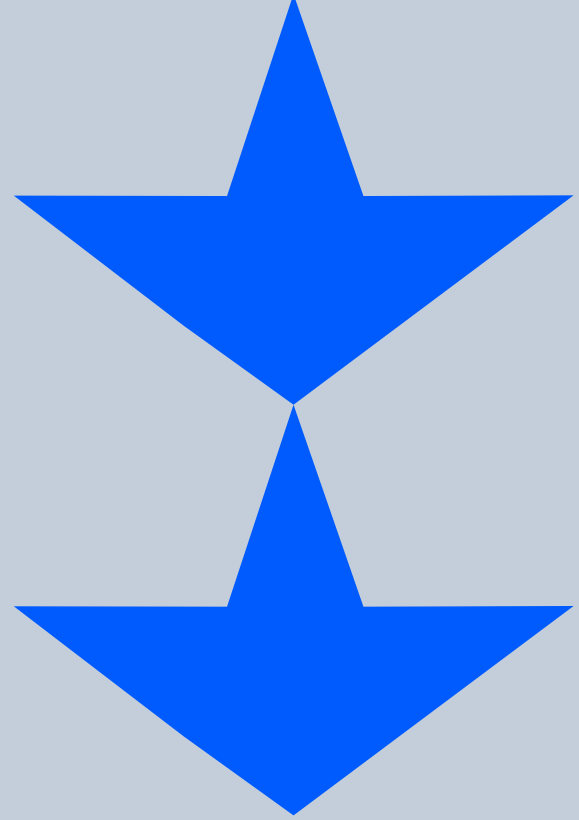
Креативні хаби є хабами, якщо ставлять перед собою мету створення змін в бізнесі, культурі, суспільстві - і виконують при цьому функцію гуртування спільноти, зміцнення міжсекторних зв'язків та підсилення спроможності своїх резидентів.

42% - некомерційні організації
27% - частково фінансуються державою
24% - бізнес-проекти
7% - структурні частини університетів

В4% - допомагають фрілансерам працювати ефективніше, бути соціально активними, продуктивними і щасливими
76% - вважають, що підтримують місцеву креативну економіку
74% - інвестують частину доходу у перетворення своєї будівлі і середовища у арт-об'єкти

¹Джерело: Europe's Creative Hubs: who they are and what they do

Мапування креативних хабів в Україні 2021

Охоплення: ~150 організацій / 43 заповнили опитування

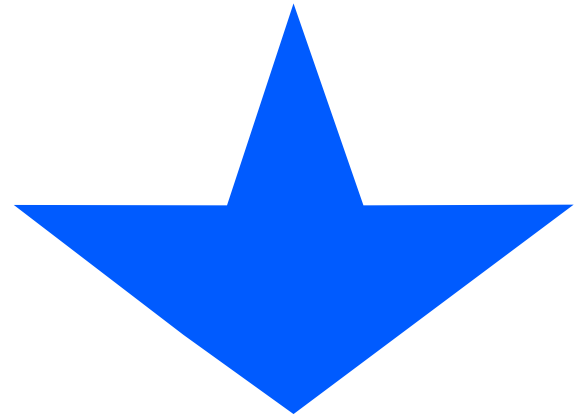
Географія: 18 великі міста, 16 середні міста, 9 малі міста

Вік: 27 - 0/3 роки, 7 - 3/5 років, 5 - 10+ років

Тип: 15 - центр, 10 - студія, 6+ - альтернатива

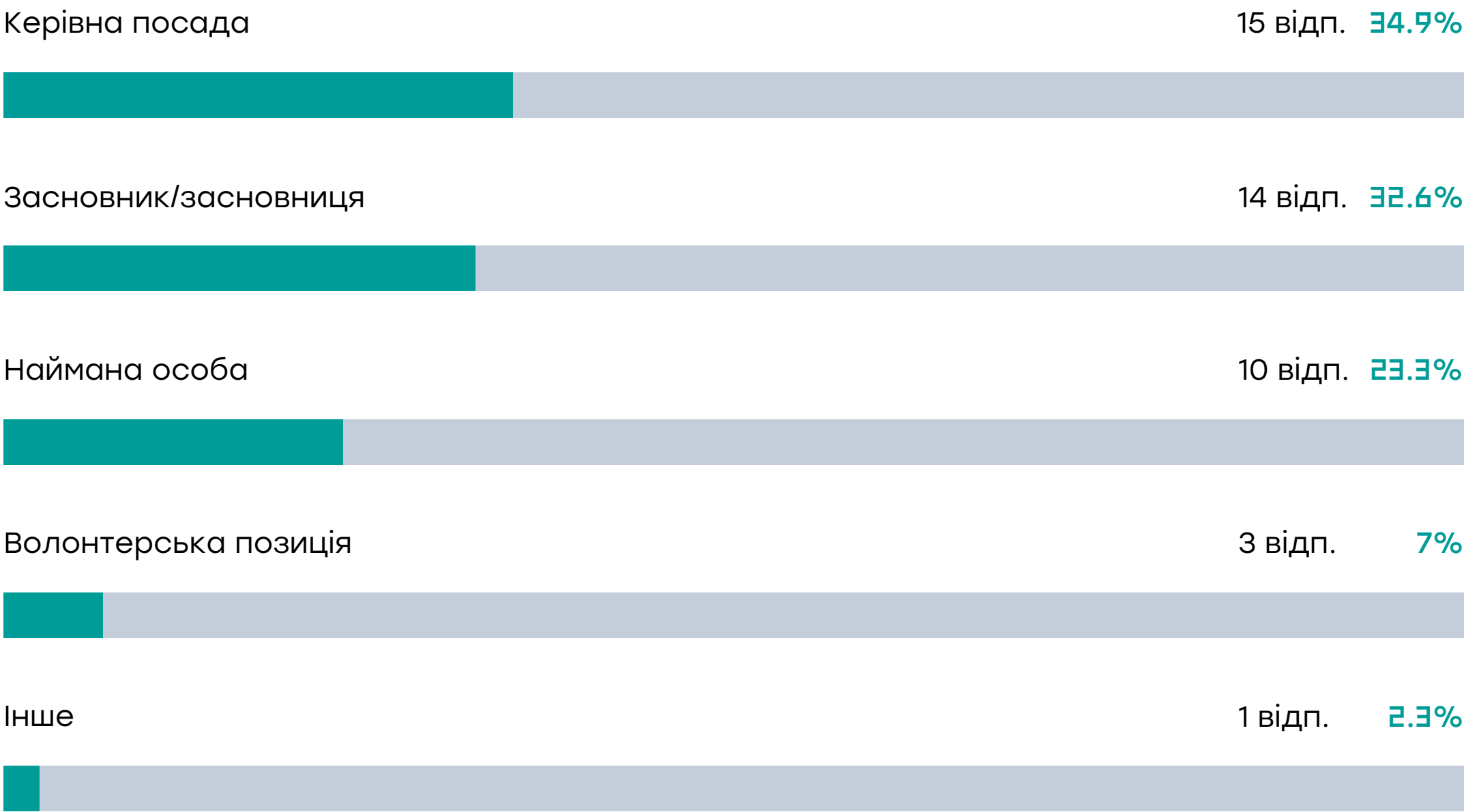
Форма власності: 15 - ГО, 14 - бізнес, 10 - державна/комунальна інституція

Кількість резидентів: 21 - 1/10, 11 - 10/25, 8 - 50+

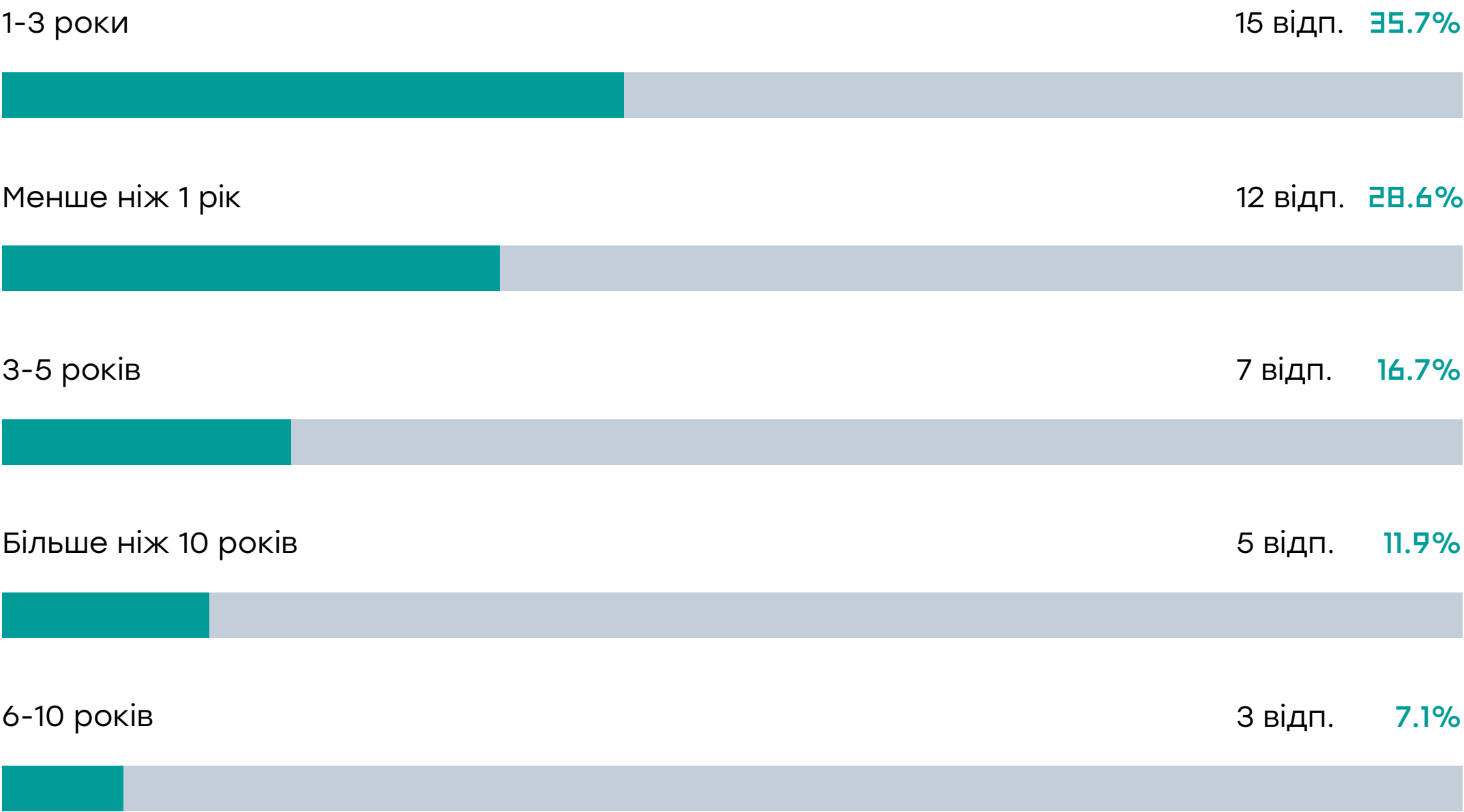
Ваша позиція в організації

43 з 43 людей відповіли на це питання

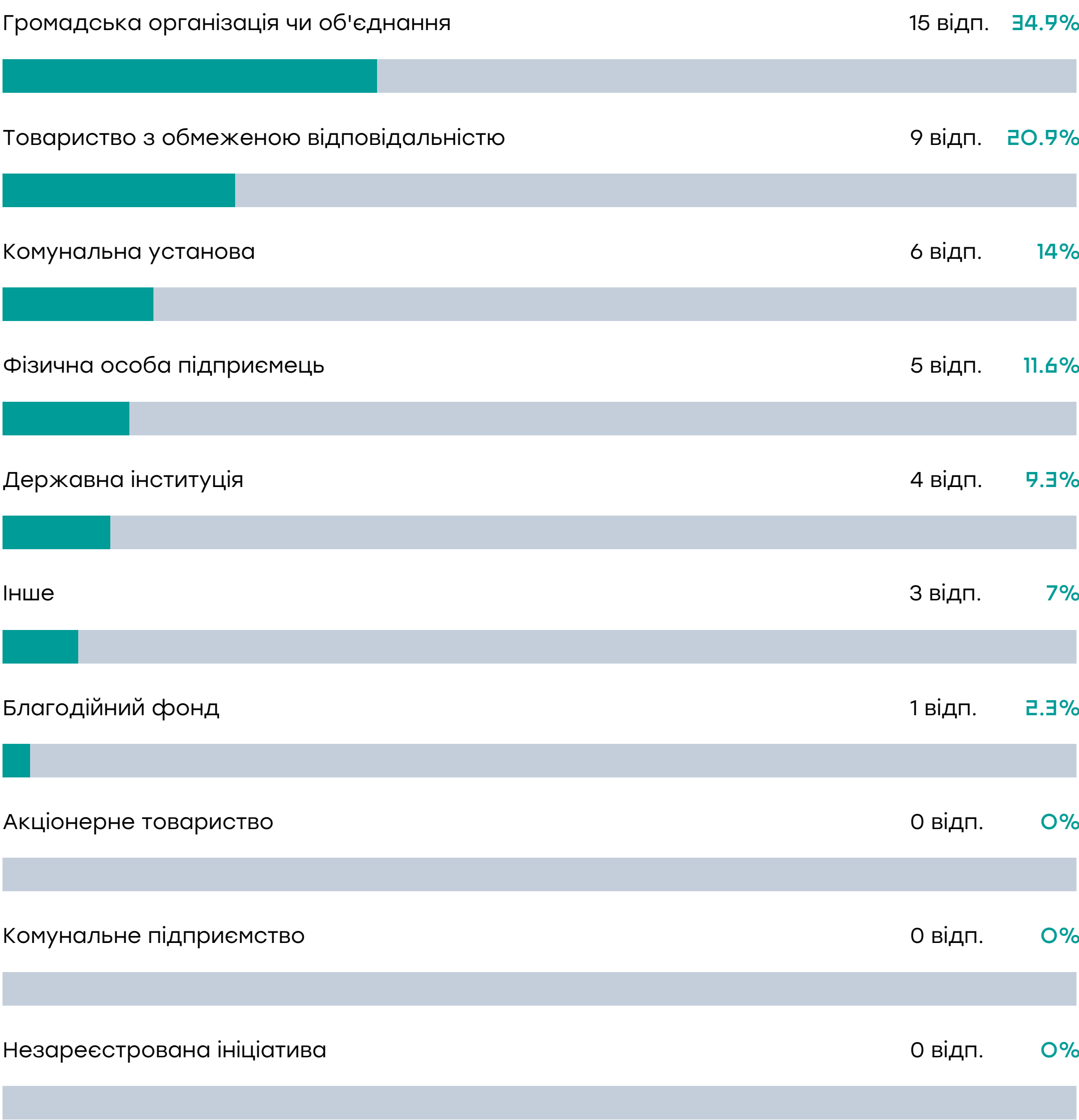
Як довго існує ваш хаб

42 з 43 людей відповіли на це питання

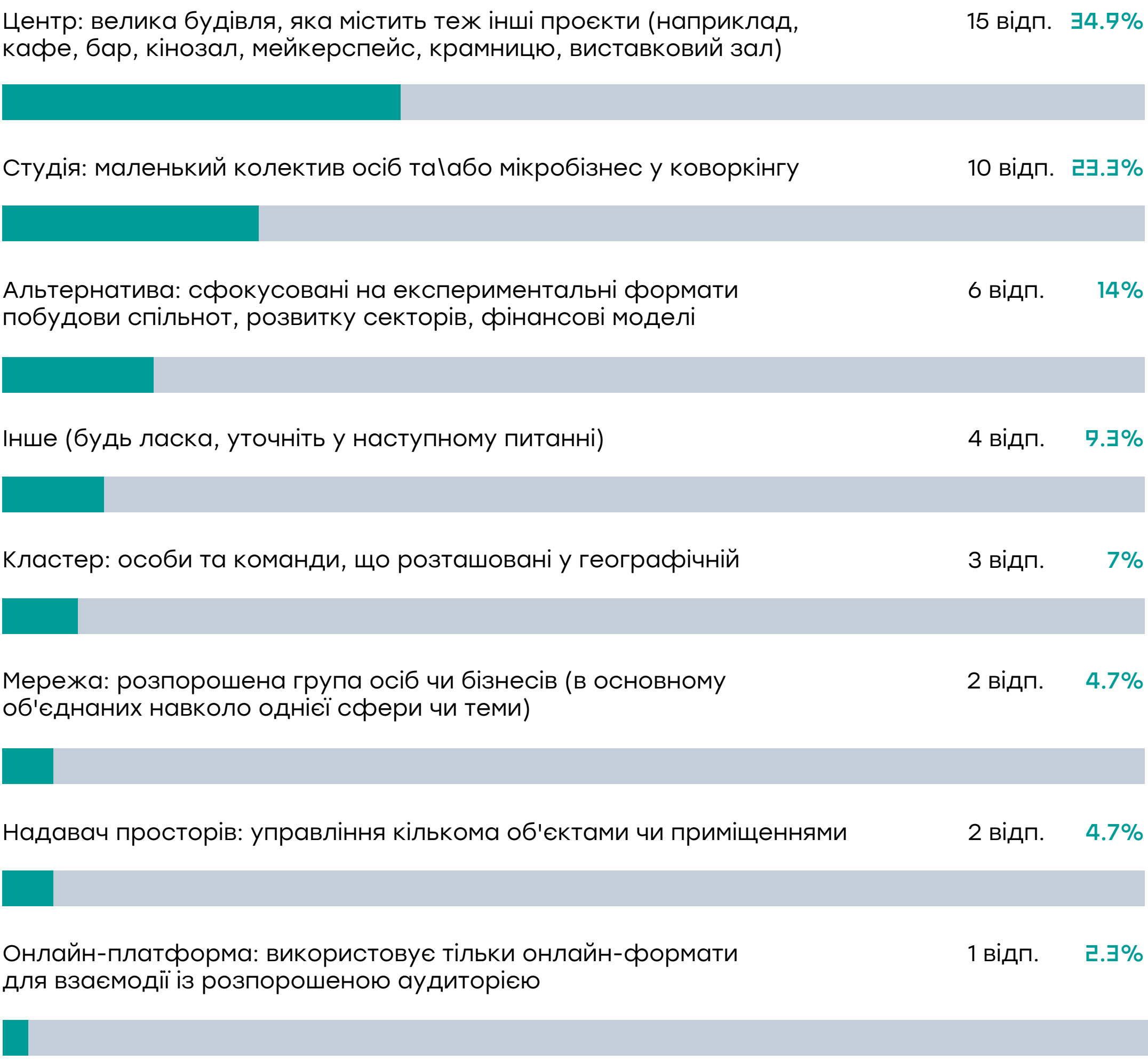
Яку форму власності має ваш хаб:

43 з 43 людей відповіли на це питання

Яке з наступних тверджень найкраще вас характеризує:

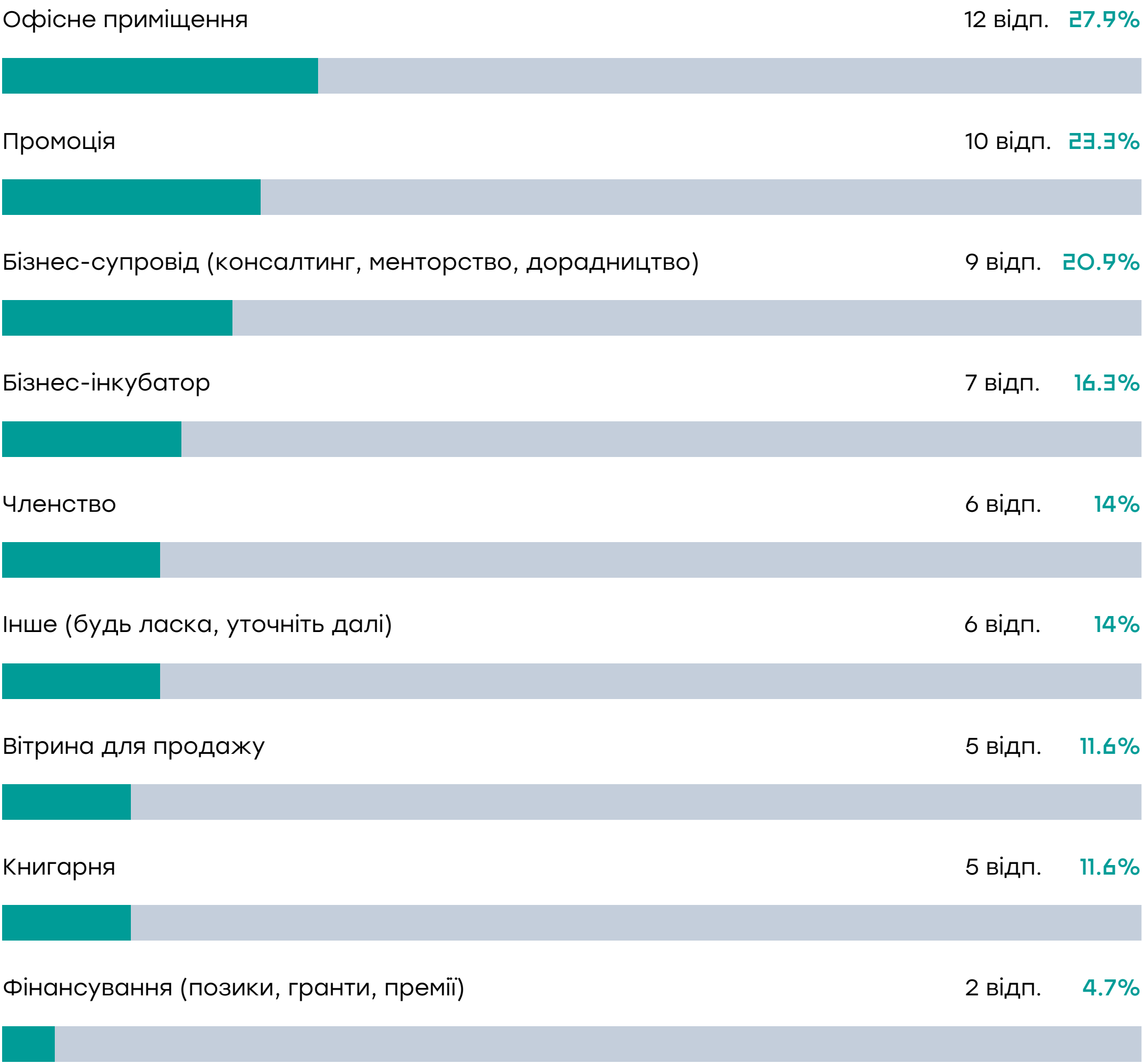
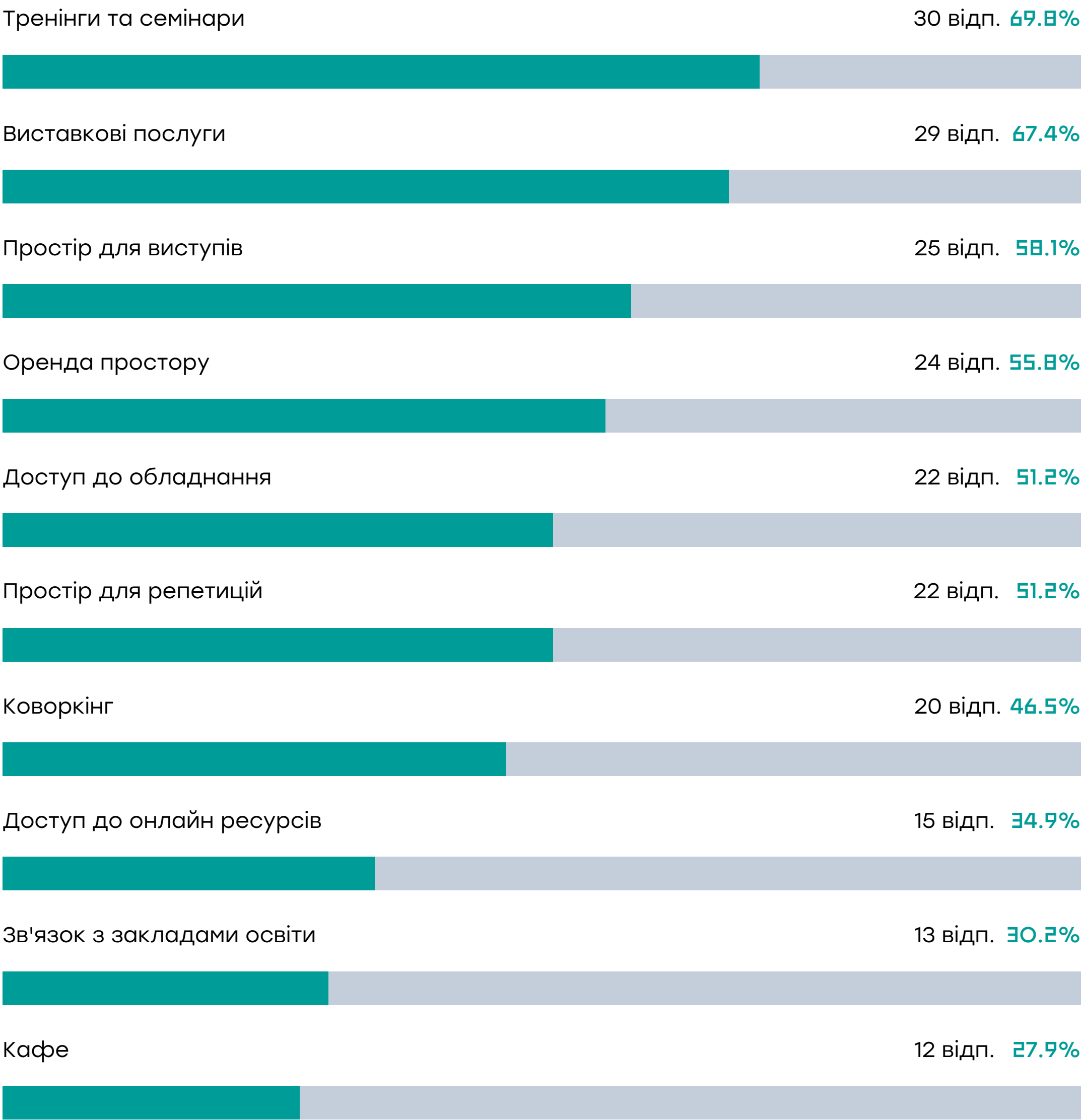
43 з 43 людей відповіли на це питання

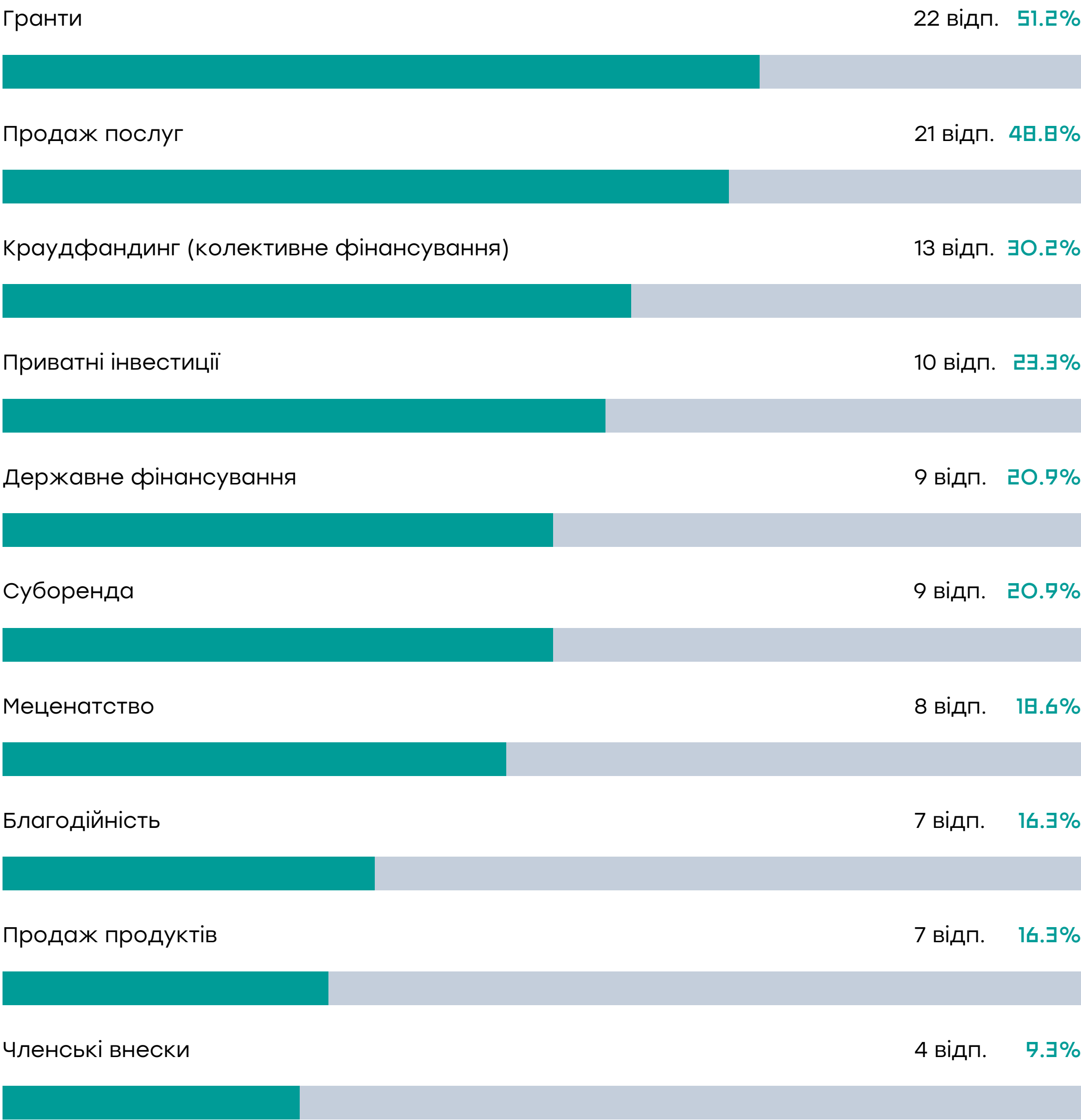
Які з перелічених послуг надає ваш хаб:

43 з 43 людей відповіли на це питання

Відзначте ваші джерела фінансування:

43 з 43 людей відповіли на це питання

Скільки постійних резидентів є у вашому хабі (платять членські внески, мають абонементи, орендарі, тощо)

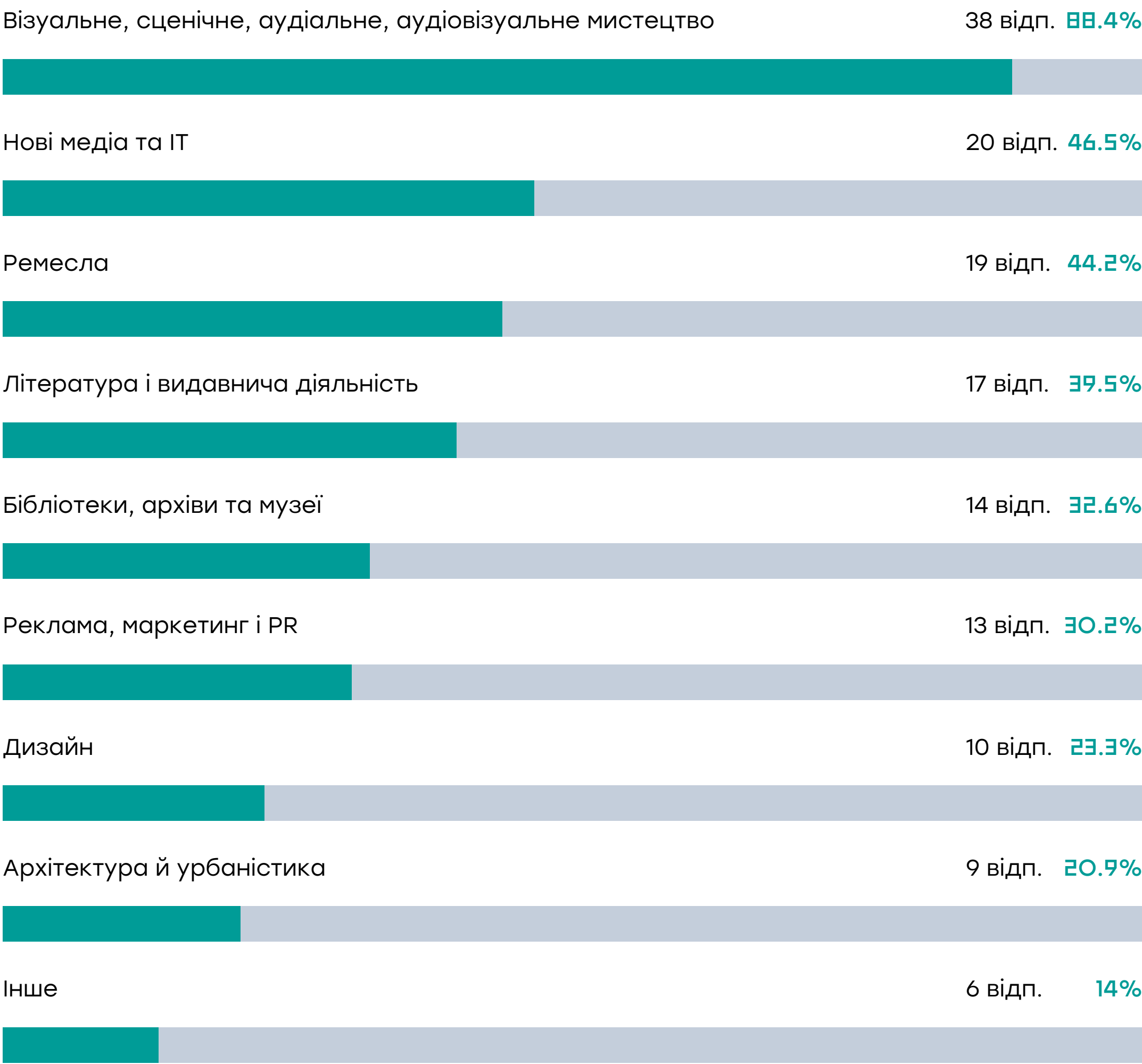
43 з 43 людей відповіли на це питання

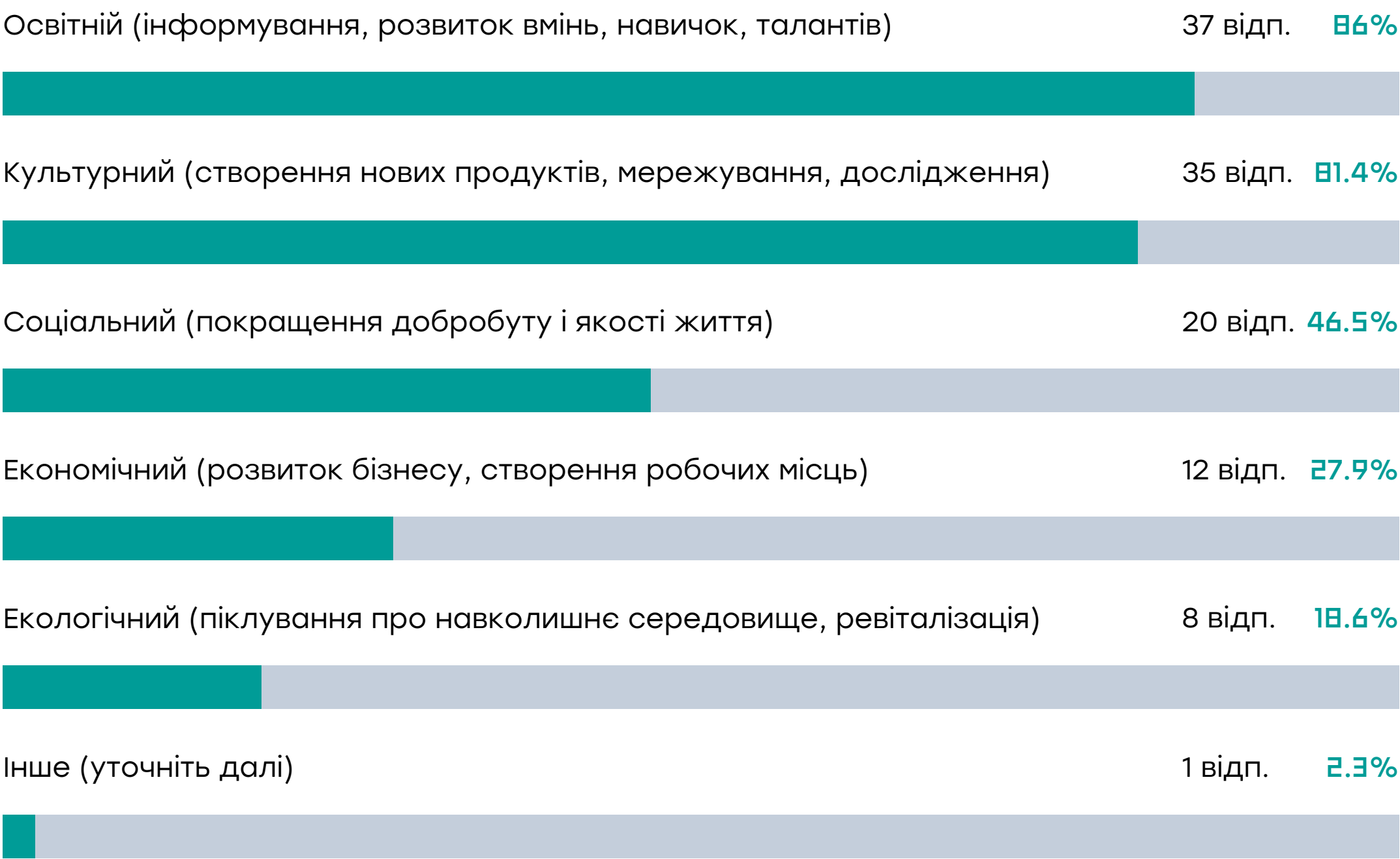
Які сектори культурних та креативних індустрій користуються вашими послугами?

43 з 43 людей відповіли на це питання

Як би ви описали вплив свого хабу?

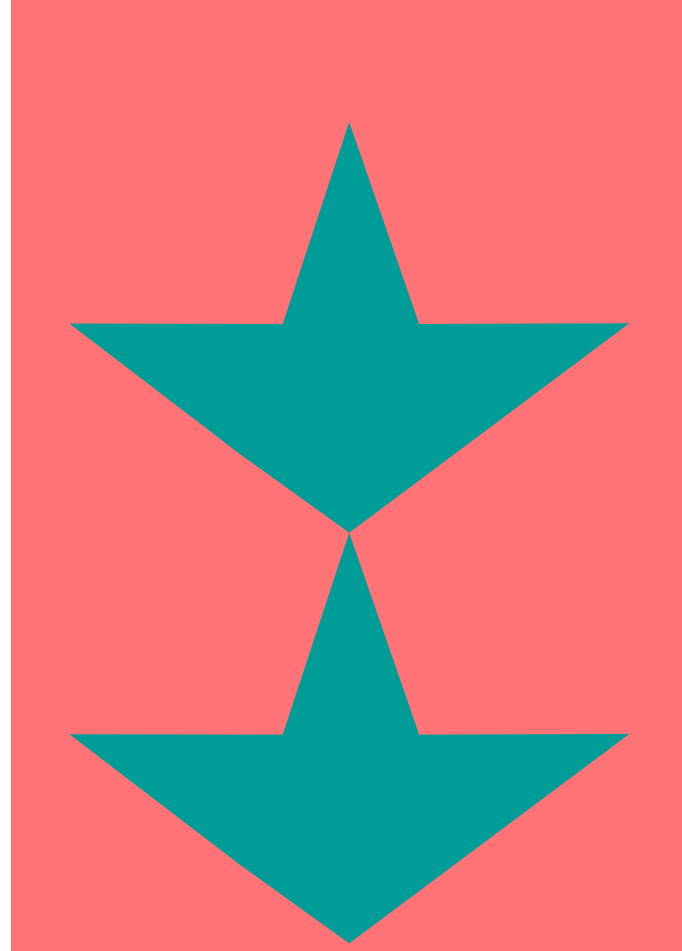
43 з 43 людей відповіли на це питання

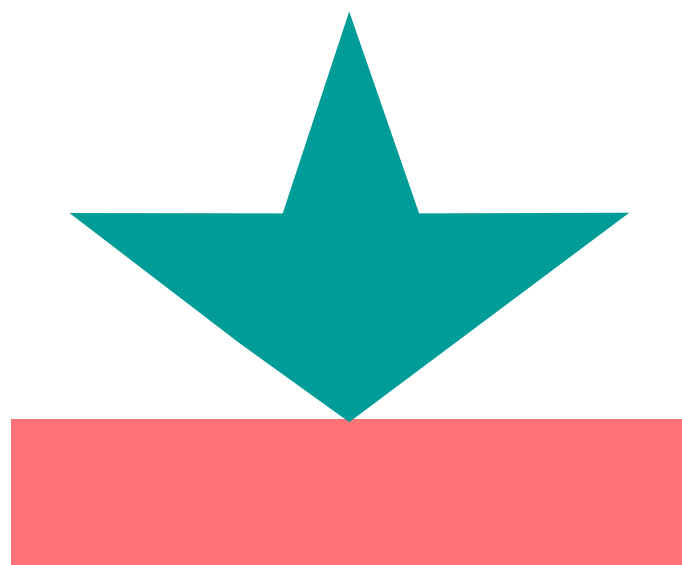
Як змінилося ваше становище з березня 2020 до березня 2021 року?

43 з 43 людей відповіли на це питання

	Впала	Зросла	Залишилась незмінною	Нерелевантно
Кількість сталих користувачів	53.5%	14%	18.6%	14%
Фінансова стабільність	61.9%	2.4%	26.2%	9.5%
Ефективність партнерств та мереж	29.3%	31.7%	24.4%	14.6%
Інтенсивність взаємодії з владою	19%	11.9%	35.7%	33.3%
Якість взаємодії із спільнотою	26.2%	35.7%	28.6%	9.5%
Кількість продуктів та послуг	40.5%	40.5%	11.9%	7.1%
Креативність підходів	7.1%	73.8%	11.9%	7.1%

Опитування лютий 2022

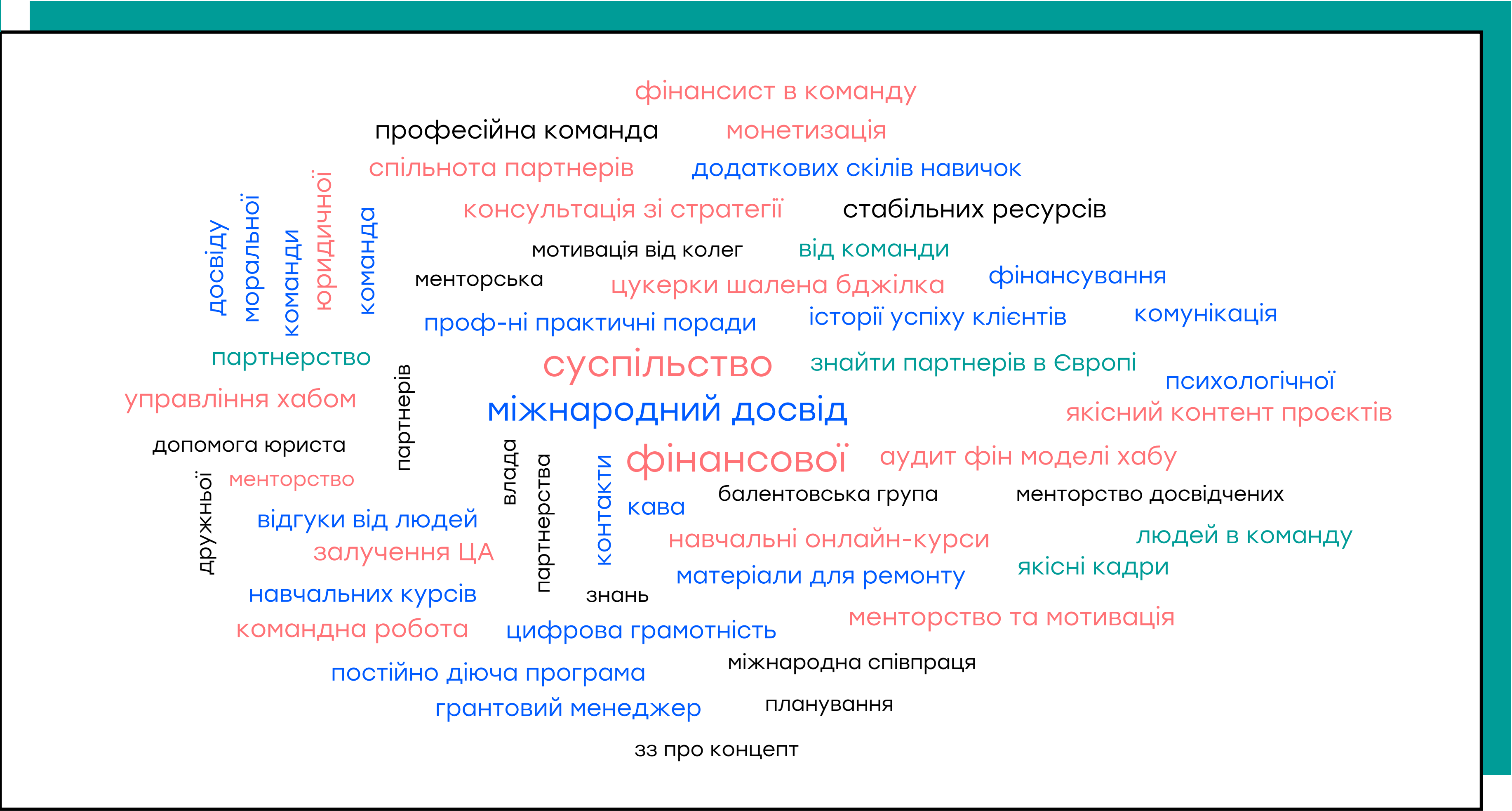

Як ви бачите свій успіх як лідера/або лідерки хабу? Хто або що надихає вас робити свою роботу?

- Високий прибуток (мій/команди/клієнтів)
- Імпакт - якісні зміни у середовищі та цільових аудиторіях задля яких / з якими ми працюємо
- Зацікавленість громади проектами хабу
- Можливість творити реальні зміни на краще в містах
- Реалізація власної стратегії. Надихає всесвіт
- Кардинальний внесок у свідомість, сприйняття світу
- Вплив на культурне середовище
- Визнання досягнень, цінностей платформи чи команди
- Успіх лідера - його команда. З чіткими завданнями, відповідальне виконання, та нові ідеї і пропозиції для роботи
- Принесення світових практик та інновацій в громаду.
- Надихають успішні кейси, результативність роботи, баланс робота-відпочинок
- Надихає мама і її прагнення змінити світ на краще
- Давати можливість творчим особистостям реалізовувати проекти на базі нашого простору
- Надихають діти та довіра від людей

Якої підтримки ви потребуєте як лідер/лідерка хабу?

Назвіть джерела ваших надходжень
(конкретні приклади)

Чим є креативні хаби в Україні?

Подорож учасника та учасниці Digital Lab

1 Управління вашим хабом

2 Зв'язок вашого хабу зі світом

3 Побудова вашого хабу

Тулкіт для лідера креативного хабу

<https://ukraineCreatives.education/wp-content/uploads/2022/02/5.pdf>

Що змінилося для креативних хабів після 24 лютого 2022 року

Працювати ефективніше для початкових цілей і своєї спільноти

Можливість бути почутими за кордоном

Волонтерство і підтримка

Мовний клуб для громади

Боротьба за свій культурний простір

Емпатія

Місце, де кожен може втілити свою ідею

Бракує слів описати реальність

Мистецька криза

Ретрит умови

Клуб самодопомоги, психолог

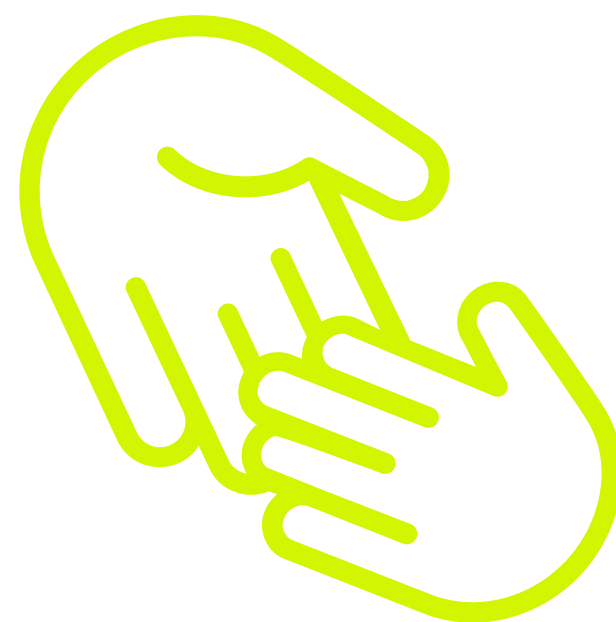
Заходи на підтримку ЗСУ

Допомагати орієнтуватися і реалізовуватися

Турбота про безпеку

Довіра аудиторії, зв'язки

Генерування опозиції культурній експансії

З якими труднощами, пов'язаними із невизначеністю, ви стикаєтесь у своїй роботі як менеджера/менеджерки креативного хабу?

- Немає визначеності з фізичним простором, нові виклики з пошуком місць для подій та кооперацією з новими командами
- Відсутнє фінансування/програми від донорів на проектну діяльність організації
- Бюджет нестійкий
- Оптимізація (об'єднання закладів культури)
- Проведення заходів небезпечно через відсутність укриття
- Необхідність постійної самотивації і пошук внутрішнього ресурсу на роботу
- Немає робіт для виставок
- Безпека локації (не сховище)
- Складно спрогнозувати, кого саме буде можливо залучити до майбутніх проектів
- Відсутність команди для безпосередньої реалізації проектів
- Невпевненість щодо власного фізичного простору
- Нестабільна команда, люди їдуть у безпечні місця
- Немає укриття від небезпеки
- Близькість до воєнних об'єктів, неувпевненість в ппо міста
- Відсутність привутку
- Труднощі з облаштуванням та оплатою оренди простору
- Основна проблема що немає нічого свого
- Проблеми з логістикою вантажів на схід
- Обмежена діяльність зв'язана з ризиком мобілізації

Які точки опори ви можете мати в цій невизначеній ситуації?
Які стратегії ви можете застосовувати в цій ситуації?

Бюджет скорочено на
90%, фінансування
лише на нагайні
потреби, вибірково

Співпраця з
дружніми ГО

Співпраця з
міжнародними
бізнесами

Грантова
діяльність

Суборенда приміщень

Співфінансування
із партнерами

Соціальне
підприємництво

Допомога
волонтерських
організацій
(безкоштовні послуги)

Спільнокошт

Моніторинг, пошук
інвесторів (цільове
направлення)

ГроВопо

Цільова аудиторія швидко
змінюється (минула
аудиторія
переміщується, а нова -
недостатньо досліджена)

*якщо говорити про фізичний хаб

Які точки опори ви можете мати в цій невизначеній ситуації?
Які стратегії ви можете застосовувати в цій ситуації?

Опитувати людей,
анкети

Підтримувати онлайн
зв'язок зі сталою
аудиторією

Аналіз
аудиторії

Розширити послуги
хабу, інша діяльність

Промоція і поширення
через сталі зв'язки,
державні медіа
(безкоштовні)

Гуманітарний хаб +
залучаємо донорів

Надавати свій простір
(якщо можливо)

Нова аудиторія
вносить нові
формати, можна з
ними кооперуватись

Імерсивні події,
разом з аудиторією

Економічний внесок

- ВВП
- Робочі місця
- Експорт

Бізнес-клімат

- Вплив на інші сектори
- Маркетинг

Естетика та ідентичність

- Національний образ
- Культурна спадщина та місцеві цінності

Відновлювальні ресурси

- Інтелектуаломістка креативність
- Зелені громади

Соціальний вплив

- Якість життя
- Розподіл благ
- Зростання толерантності

Інновації та творчість

- Ідеї
- Додана вартість

Чому
креативна
економіка

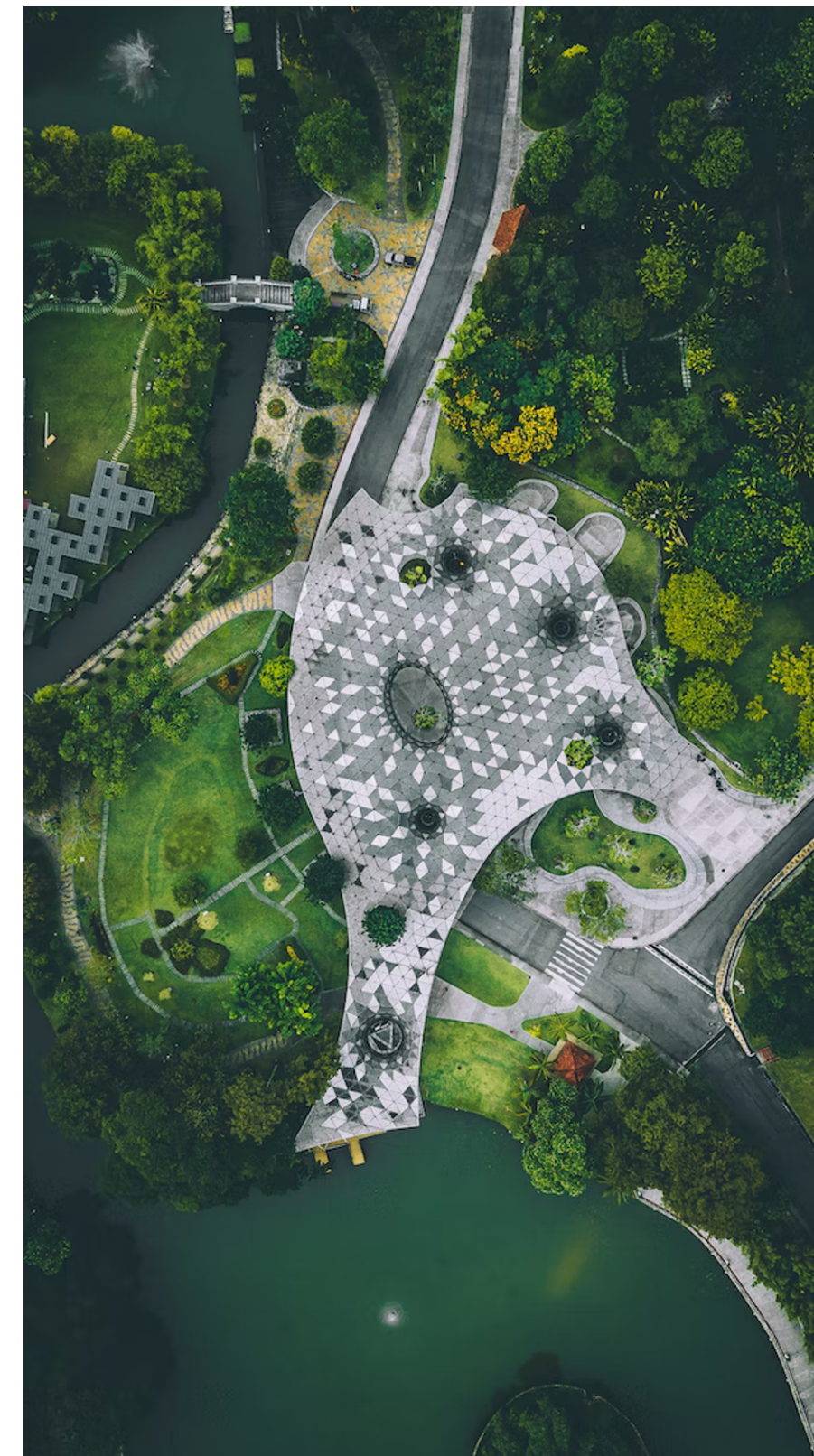
Спільнота + Культура + Різноманіття + Відкритість + Доступність +
Безпека (фізична і ментальна)

ЗРУЧНИЙ ПРОСТІР

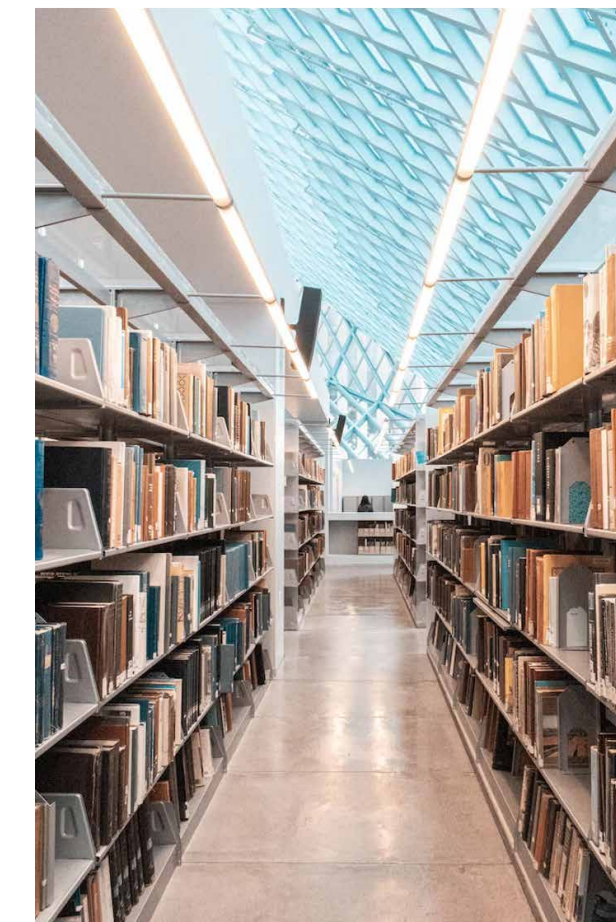

КОМУНІКАЦІЯ
ВСЕРЕДИНІ ТА НАЗОВНІ

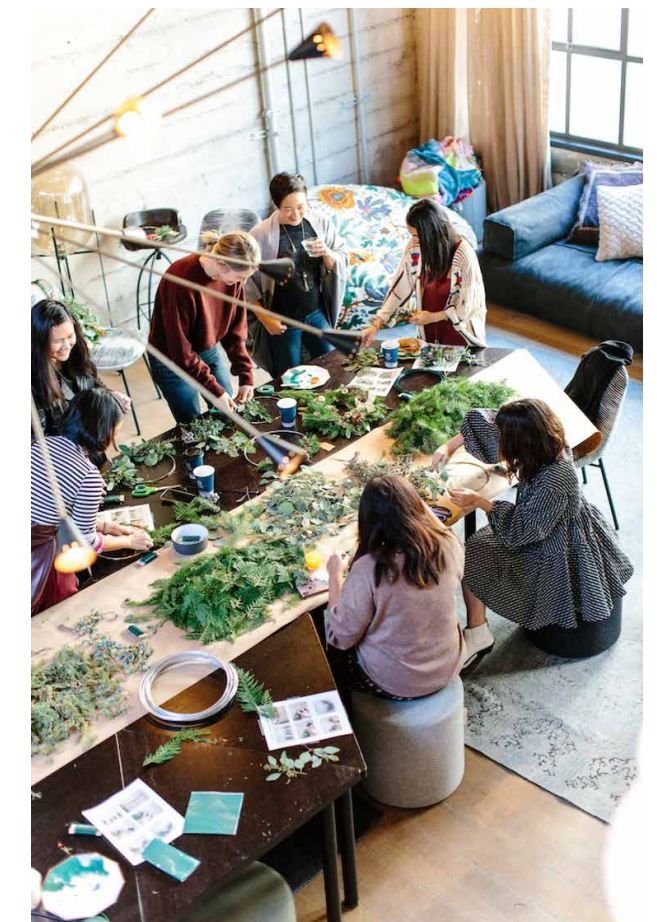

ПУБЛІЧНИЙ ПРОСТІР +
ЗВ'ЯЗОК З ПРИРОДОЮ
ТА МІСТОМ

СТВОРЮЄМО
КУЛЬТУРНИЙ ПРОДУКТ

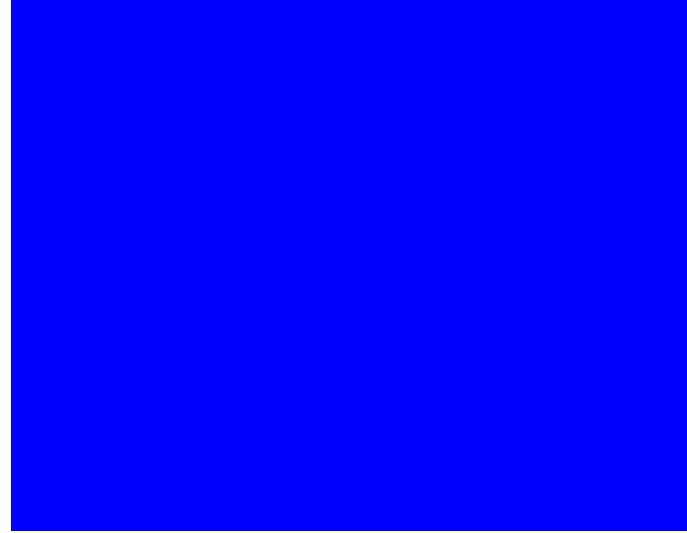

ОБМІН ЗНАННЯМИ

СПІВТВОРЕННЯ

Що можемо зробити
самі?

В чому потребуємо
допомоги?

Хто її може
надати?

Бюджет участі
саме на культурні
проекти

Навчатися самостійно
(існують онлайн
ресурси)

Комунікувати краще
один з одним, більше
взаємодії

Ми маємо давати запит
державі на потребу в
державному фінансуванні

Створення
загальноукраїнської
мережі хабів

Комунікація,
співпраця з законо
творцями

Включення,
зацікавленість
держави

Формування державного
бюджету з урахуванням
культурних креативних
індустрій

Знайти інструменти впливу
на формування
державного
бюджету по секторах

Активний запит
громадянського
суспільства на підтримку
від держави

Що можемо зробити самі?

В чому потребуємо допомоги?

Хто її може надати?

Відсутність масового прогресивного мислення

Признати, що це нормально

Співпраця з іншими гравцями економіки

Можемо проявляти ініціативу, пропонувати формати підтримки, озвучувати потреби

Мережування/співпраці між хабами, мережування всередині креативного сектору та з іншими економічними секторами

Створення низової мережі

Можливості для низового контролю держ структур, прозорість держ структур і оптимізація їх роботи

Структурованої державної підтримки у вигляді фінансування і

Допомоги в адвокації запитів креативної спільноти перед державним сектором

Брак знань щодо монетизації діяльності

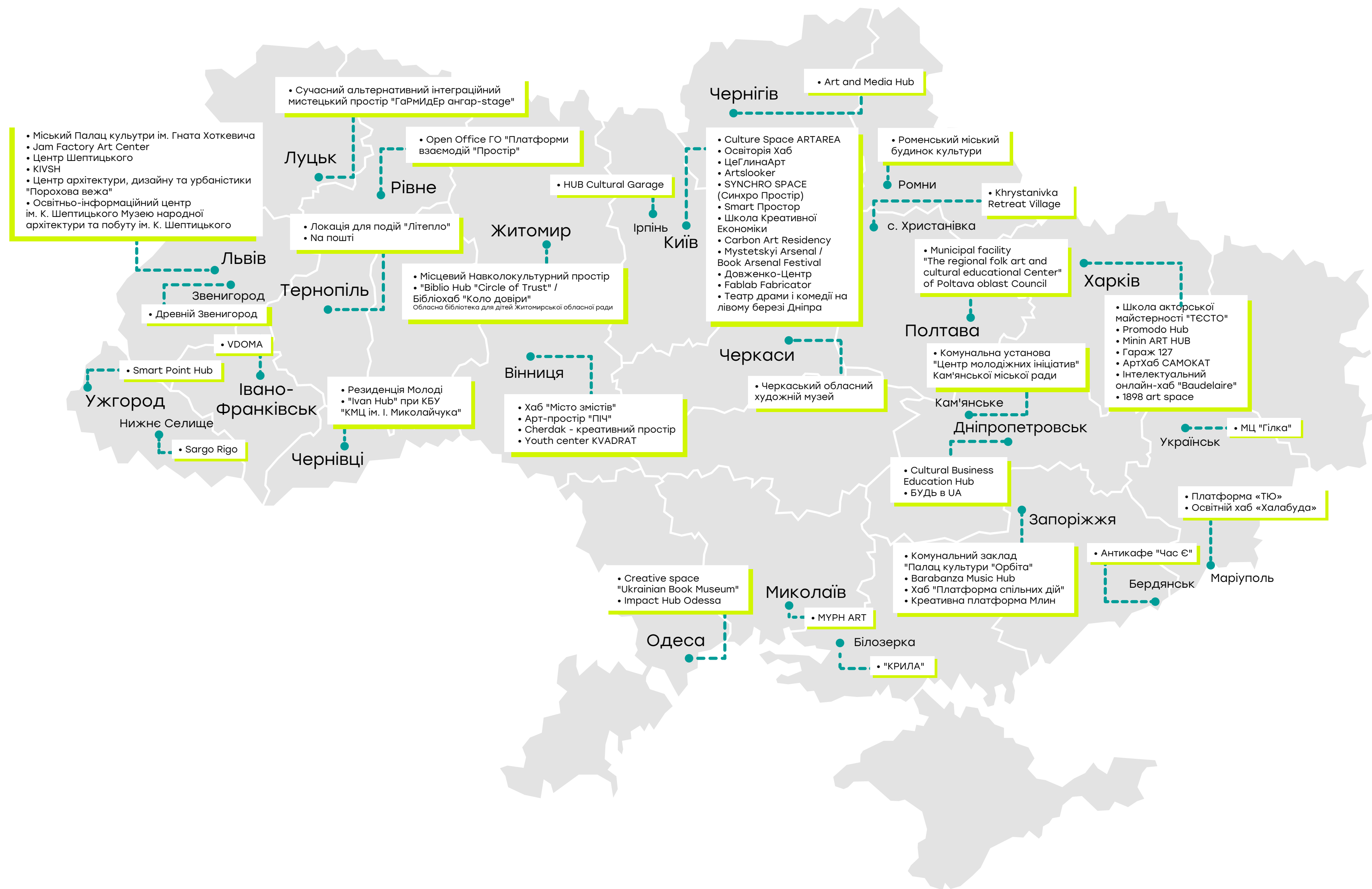
Підтримки професійних державних структур у втіленні проектів державного значення, коштів бракує

Посередники у вигляді асоціацій чи міжнародних організацій

Звернутися до колег, можливо іноземних кейсів

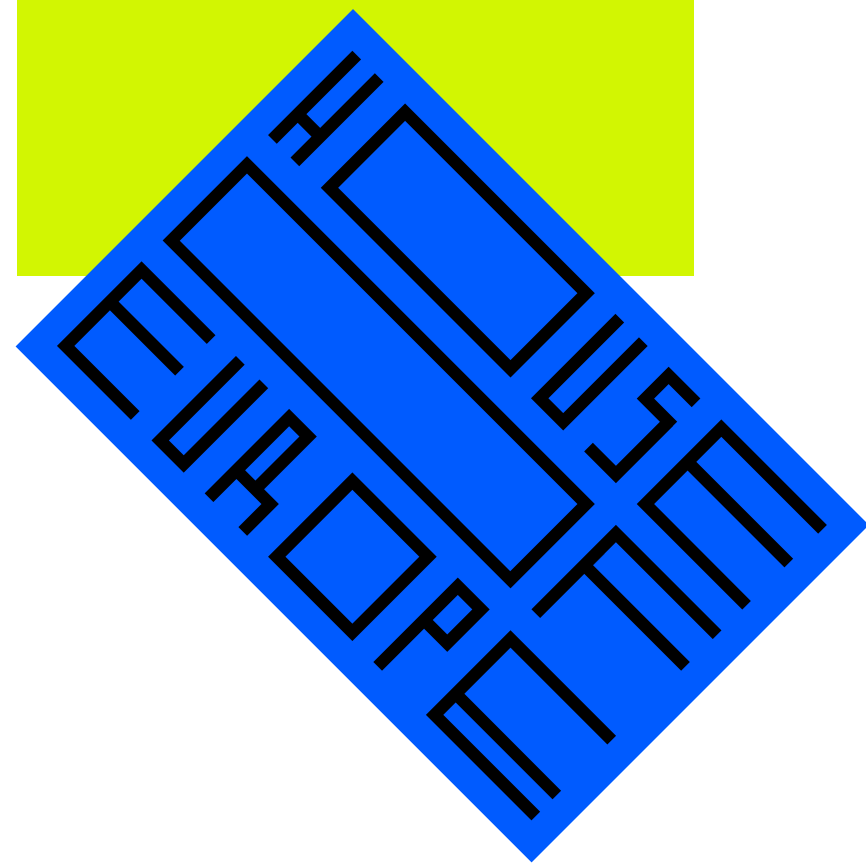

2020-2022

**“The future belongs to those
who believe in the beauty of their dreams.”**

Дізнатися більше про програму:

<https://houseofeurope.org.ua/digital-labs/digital-labs-creative-hub-managers>

<https://www.britishcouncil.org.ua/programmes/arts/creative-economy/digital-lab-creative-hubs-managers>

